

Egyeztetési esetek ifjúsági regényekből

2. rész*

3. Személybeli egyeztetés. Ebből a körből csak egy adatot találtam megörökítésre érdemesnek. Ezt sem azért, mintha hibásnak vagy furcsának tartanám, éppen ellenkezőleg. Jól szemlélteti, hogy minőségjelzői alárendeléskor nem kötelező a személyátsugárzás, a főmondat (2. személyű) névmása nem okvetlenül veszi át az egyeztetés irányítását, hanem a mellékmondat állítmánya a (természetesen 3. személyű) vonatkozó névmáshoz is igazodhat: „Szóval [Voldemort] tudja, hogy *te*... hogy *te* olyan ember vagy, *aki*... *aki* gondolkodás nélkül Sirius segítségére *siet!*” (HP. 5: 634).

4. Határozottságbeli egyeztetés. Az ifjúsági regényekben (szerencsére nem sokszor) előfordulnak olyan hibák, amelyekben inkább egyszerű *f i g y e l m e t l e n s é g* ből adódó elírást sejtnek, mint valódi grammatikai tévedést. (Olvasóként persze nem tudhatjuk, ki a felelős értük.) Mindkét lehetséges irányban találtam ilyen rendellenességet: – határozott ragozást az általános helyett: „Így esett, hogy a tizenhetedik születésnapodon, az utolsó »hivatalosan gyerek« évünk első napján örök *haragot fogadtuk* egymásnak” (Hűv. 6: 222); – általános ragozást a határozott helyett: „– *Ezt* már csomószer *megdumáltunk*, és mindig *te* mondtad, hogy nem valószínű – rázta a fejét Tibi” (If. 2: 13); „Mi visszafojtott lélegzettel *néztünk a jelenet*” (SzJ. 5: 294).

A határozottságbeli egyeztetés RÁCZ ENDRE monográfiájában csak epizód szerepet játszik, noha rövid tárgyalásában (1991: 17–20) fontos témák kerülnek szóba; más jelentős munkáiban (RÁCZ 1968b, 1985) azonban a középpontban áll. Bennük több kérdésben is úgy foglal állást, hogy mind az általános, mind pedig a határozott igeragozás alkalmazását helyesnek vagy legalábbis elfogadhatónak tartja.

Közéjük tartozik például az olyan eset, amelyben a tárgy *birtokos személyjel* tartalmaz, ugyanakkor *partitivusi* jellegű (RÁCZ 1968b: 279, 1985: 960; említ egyébként ilyet a monográfia is: RÁCZ 1991: 20). Szintén utal effélére az újabb egyetemi leíró nyelvészeti tankönyv (BALOGH JUDIT 2000: 416), a határozottságbeli egyeztetés furcsaságaival foglalkozó cikkem ugyancsak közöl ilyen adatokat (HORVÁTH 2003: 28–29). – Az ifjúsági regények közül Leiner Laurából illik ide egy példa: „Virág [...] megpróbált felvidítani, és *feltett* a közösségre *egy új közös képünket*” (SzJ. 2: 167). Itt az ige ragozásának kiválasztásában a tárgy partitivusi természete (ti. ’egyet a közös képeinkből’) és határozatlan névelője erősebbnek bizonyult birtokos személyjelenél.

A *kettőnket* típusú tárgy mellett RÁCZ (1985: 960–961, részletes indoklással) szintén helytállónak tartja mindkétféle igeragozást. Itt Maros Edittől származik

* Az első részt l.: MNy. 2022: 436–443. DOI: <https://doi.org/10.18349/MagyarNyelv.2022.4.436>

a regényadat, és határozott ragozása: „és a máskor súlyos problémák jelentőségüket vesztik. (No persze azok, amik nem közvetlenül *kettőnket érintik*)” (Húv. 3: 207).

Nehéz az igeragozás kiválasztása akkor, ha az igének két (vagy több) tárgya van, és ezek a határozottságot tekintve egymással ellentétes tulajdonságúak. Ilyen ellentmondás a tárgy és értelmezője között is fennállhat. – Az ilyen eseteket említve RÁCZ ENDRE monográfiája (1991: 19–20) inkább csak tudatosítja az egyeztetési dilemmát és ingadozást. Az egyetemi tankönyvek egy-két általános szabály, tendencia megfogalmazására vállalkoznak (RÁCZ 1968b: 282; BALOGH 2000: 417): ilyen az igének a hozzá közelebb elhelyezkedő tárgy határozott vagy határozatlan voltához, valamint (személybeli eltéréskor) a kisebb sorszámú nyelvtani személyhez igazodása. Természetükből adódóan részletesebbek lehetnek, és a bonyolult helyzetek elkerülésére, feloldására is kínálnak módszereket a Nyelvművelő kézikönyv megfelelő szócikkei (RÁCZ 1985: 962–963, 972–973). A határozottságbeli egyeztetés furcsaságairól szólva én is bemutattam már ideillő példákat; ezek vegyesen képviselnek jobb és kevésbé szerencsés megoldásokat (HORVÁTH 2003: 32).

Ami az ifjúsági regényeket illeti, Leiner Laurában olyan adatot találtam (választó viszonyú tárgyakkal), amelyben az ige ragozása megfelel az imént felsorolt szakirodalomban jelzett fogódzóknak, hiszen közelségi egyeztetés és a kisebb sorszámú nyelvtani személyhez igazodás érvényesül benne: „Virág általában szeretne valamilyen kisállatot, tulajdonképpen minden héten mást, és *vagy Ricsit, vagy engem fíraszt* vele” (SzJ. 8/1: 66). – Ez a szerkezet szabályossága ellenére is valamelyest a felemáság benyomását keltheti. Ezt így lehetett volna kiküszöbölni: „*vagy Ricsit fírasztja* vele, *vagy engem*”. (A szórendi átalakítással persze a személybeliség elveszítené jelentőségét.)

A Harry Potter fordításában pedig olyan adatra bukkantam, amelyben a határozatlan tárgyhöz határozott részleges értelmező kapcsolódik, és az ige ragozása az utóbbihoz igazodik: „A verejtékező, kormos orrú Hermione arca lángolt a dühtől. Félkész ellenmérge, ami *ötvenkétféle anyagot, köztük a saját hajfűrtjét tartalmazta*, szomorúan bugyogott Lumpsluck háta mögött, akit azonban ezúttal sem érdekelt senki más, csak Harry” (HP. 6: 361). – Az egyeztetés az értelmező részleges volta ellenére sem tekinthető szabálytalannak, ugyanis (a központosítás tanúsága szerint) nem közbevetésszerű, így erősebben képes befolyásolni az igealakot, mint maga a tárgy. Hozzáteszem azonban, hogy a mondat szerkesztés gördülékenyebb volna így: *ötvenkétféle anyagot tartalmazott, köztük a saját hajfűrtjét*.

Előfordul, hogy a tárgy és az ige nem közvetlenül kapcsolódik össze, hanem olyan szerkezetláncnak az alsó és felső tagjaként, amelynek a középső szintjén főnévi igenév áll, vagyis a tárgy ezt bővíti. Az igenév az igei állítmánynak nem okvetlenül a tárgya, hanem a határozója (jellemzően célhatározója) is lehet. Alapesetben ilyenkor – a tárgy határozatlan vagy határozott voltától függetlenül – az ige általános ragozása. Ezt szemlélteti a következő regényadat: „A csigalépcsőn lefelé baktatva [Harry és Ron] az esti kviddicsedzészről beszélgettek, amelyen Angelina *egy új trükköt, a lajhárlendülést készült gyakoroltatni* velük” (HP. 5: 307). (Ha ebben a mondatban működne a határozottságbeli egyeztetés, akkor az ige

a határozott értelmező befolyására a tárgy határozatlansága ellenére is feltehetőleg határozott ragozásba kerülne.)

Megesik azonban az is, hogy az efféle szerkezetláncban a tárgyatlan ige tárgyasként viselkedik, azaz érvényesül rajta a határozottságbeli egyeztetés: az igenévnek a határozott tárgyához igazodva határozott ragozásba kerül; ezzel összefüggésben persze az igenév határozói szerepe is közelít a tárgyihoz (RÁCZ 1968b: 280, 1985: 964–965; az előző bekezdésben közölt példához kapcsolódva jegyzem meg, hogy RÁCZNál a tárgyasként hajló igék listájában a *készül* is szerepel). A határozottságbeli egyeztetés furcsaságait tárgyalva magam is idéztem ilyenféle példákat, nem csupán célhatározóval (HORVÁTH 2003: 31–32). – Az ifjúsági regényekből való adataim között a *szándékozik* és a *vágyik* viselkedik így: „Apu belebökött a villájával a brownie-ba, megfelezte a szeletet, de nem azért, mert csak *a felét szándékozta megenni*, hanem mert így azt hiszi, hogy nő a mennyisége” (SzJ. 8/2: 320); „Pont olyan volt [Edina szobája], mintha [Tibiék] egy méretarányos Barbie-házban ücsörögtek volna, és Tibi *ezt* soha nem *vágyta kipróbálni*” (If. 2: 211; ezt az adatot nemrég egy ismeretterjesztő írásomban szintén idéztem: HORVÁTH 2021: 518).

Ehhez a szakaszhoz fűzve mutatok be még egy olyan esetet, amelynek a határozottságbeli egyeztetéshez csak annyi köze van, hogy tárgyasként szolgál benne kiindulópontul: „– Akkor indulhatunk – *számolt össze minket* Baranyai, aztán *megkérte a diákokat*, hogy *viselkedjünk* Szent Johannásokhoz [!] méltóan” (SzJ. 5: 116). A regény naplói hősőnének, Reninek a szövegszerkesztésében érdekes *p r a g m a t i k a i* cikcakkot figyelhetünk meg: gondolatvezetése a személyesség síkjáról a személytelenségére vált át, majd visszakanyarodik a személyességhez; úgy tűnik, mintha a mondat közepén elfelejténé, hogy ő maga szintén a diákcsoportozáshoz tartozik.

5. A mennyiségjelző, valamint a csupa utáni számhasználat. Az itt következő adatok között egyetlen valóban mennyiségjelzős van: „– *Mennyi szép piros tornyok!* – lelkesedett tovább a fiú. – *Mennyi ablak!*” (If. 1: 275). A többes számú jelzett szóval a szerzők egyrészt archaizálni kívánnak, másrészt a nyelvjárási és a gyermeknyelvi beszédmód érzékeltetésére törekszenek. Ránézésre hatásos eszköznek tűnik, valójában azonban csak „kirakatpélda”, egyszeri eset: a műben az ilyen többes szám valamennyire is következetes alkalmazásának egyáltalán nincsenek jelei; a stílus eszköz hatását egyébként azonnal gyengíti az idézetbeli másik jelzett szó egyes száma.

A *csupa* nem igazi mennyiségjelző, de ’csakis, kizárólag’ jelentésében, amelynek a szófaja a Nszt. szerint partikula, mennyiség kifejezésében játszik szerepet, ezért itt említem meg a vele kapcsolatos számhasználatot. Ezzel – a történetét is beleértve – több korábbi írásomban foglalkoztam (HORVÁTH 1992: 118, 2013a: 189, 2013b: 80–82). Azt tapasztalhattam, hogy a 20. században az egyes szám uralkodott, de a többes szintén elő-előfordult. – Mindenesetre (a csekély adatszám ellenére is) feltűnést kelthet, hogy az ifjúsági regényekből feljegyzett mindkét példám többes számú; ez annál is inkább érdekes, mivel különböző szerzőktől

valók: „A Mardekár csapata *csupa fűkből* állt” (HP. 2: 106); „a stúdiósok lázadnak az időjárás ellen, *csupa nyári számokat* adtak egész nap” (SzJ. 2: 167).

6. Összegző és kitekintő megjegyzések. A szemelgető gyűjtéssel lemondtam arról, hogy átfogó képet rajzoljak az ifjúsági regénysorozatok egyeztetési szokásairól. Egy-két általánosabb megfigyelésre azonban így is módomban nyílt.

Az adatok kis száma ellenére határozott tendenciának látszik például az, hogy a mennyiségjelzős (és a gyűjtőnévi) alany után az értelmi egyeztetést tükröző vonatkozó mellékmondat beékelődésekor a főmondati állítmány többes számba siklik át. Hogy ez régóta következetesen érvényesülő vagy viszonylag újabb jelenség, annak a feltárásához alapos történeti vizsgálatra lenne szükség.

A jelek szerint viszont igen valószínűen a közelmúltban lejátszódott változás az értelmi egyeztetés uralomra jutása az olyan alanyegyüttesek mellett, amelyeknek mennyiségjelzős tagjuk is van, hiszen a RÁCZ ENDRE összeállította korpuszban és az általam vizsgált drámakorpuszban (ezek egymással kortárs, a 20. század első három negyedéből való szövegminták) még az alaki egyeztetés dominált. Feltételezem, hogy ugyanez (jóllehet kevesebb adatra alapozva) a gyűjtőnévi tagot tartalmazó alanyegyüttesekről szintén elmondható.

A bevezetőben utaltam arra a kérdésre, hogy mostanában miért születnek ritkán egyeztetési témájú írások (RÁCZ ENDRE műveire való hivatkozásokkal). Az ott említett válaszlehetőséget most két más típusúval egészítem ki. – Az elektronikus korpuszokban (akár írott nyelvek, akár beszédatadtbázisok) mind a programozói, mind a felhasználói oldalról nézve nehéz feladat az egyeztetési esetek keresése. – Az egyeztetési témák tárgyalása során nemigen lehet elkerülni a nyelvhelyességi értékelést, ettől pedig a nyelvészek nagy része ódzkodik, illetve lenézi azokat, akik vállalkoznak rá.

Ami a hivatkozásokat illeti, példaképpen két esetről szólok. Az elsőről csak nagyon röviden, mivel jó volna elfelejteni: fültnúja lehettem már olyan (nem ismeretterjesztő) egyeztetési tárgyú előadásnak, amelyben RÁCZ ENDRE neve még a legszükségesebb pontokon sem hangzott el.

A másik pedig ADAMIKNÉ JÁSZÓ ANNA 2021-ben megjelent írása az ismeretterjesztő Magyaróra folyóirat nyelvhelyességi számából. Örvendetes, hogy az egyeztetés a főszereplője, és persze az is, hogy hivatkozik RÁCZ ENDRE monográfiájára. Csakhogy a hivatkozás tartalma sajnálatosan pontatlan és félrevezető; ez már csak azért is nagy baj, mert a folyóirat olvasói (zömmel nyilván magyartanárok) valószínűleg gyanútlanul bíznak abban, amit a hivatkozásban találnak. – ADAMIKNÉ (2021: 295) úgy tolmácsolja RÁCZ statisztikáját a vonatkozó névmások számbeli egyeztetéséről, mintha az mindenféle esetre kiterjedne, holott csak azokra a típusokra érvényes, amelyekkel a monográfia foglalkozik (felsorolásukat l. pl. RÁCZ 1991: 237); ADAMIKNÉ cikkének főszereplője, a főmondatbeli többes számú főnév irányította egyeztetés nem tartozik közéjük. A tévedést ez a mondat is leleplezi: „Ez azt jelenti, hogy az adatközlők fele már akkor sem egyeztetett” (ADAMIKNÉ 2021: 295). Az *adatközlők* szó használata is félreértéshez vezethet, de ennél nagyobb baj, hogy a *nem egyeztetett* kifejezést csupán a „főmondatbeli többes számú főnév + egyes számú vonatkozó névmás” kombinációra lenne szabad alkalmazni,

a RÁCZnál szereplő esetekre nem. – Nem sokkal jár jobban a cikknek ugyanazon az oldalán (igaz, nevének említése nélkül) a Nyelvművelő kézikönyv megfelelő szócikkének (TOMPA 1985) a szerzője sem, mivel ADAMIKNÉ a szócikkbeli szabályismertetésben „fölsőleges finomkodás”-t vél felfedezni. Ha azonban valaki figyelmesen végigolvassa a szócikket, akkor meggyőződhet arról, hogy a „finomkodás” szükséges. – Nem hivatkozási ügy, de szintén zavaró részlet, hogy ADAMIKNÉ cikke (2021: 296) a *csapat, akik*-féle egyeztetést nevezi személyátsugárzásnak, nem pedig azt a jelenséget, amelyet a szakirodalom így szokott hívni (l. pl. a mostani írásom 3. pontjában).

Mint a bevezetőben már jeleztem, bízom abban, hogy az ifjúsági regénysorozatokból származó adatok közelebb hozhatják az egyetemi hallgatók szívéhez az egyeztetés témakörét. Nem tudhatom, hogy a remény valósággá válhat-e. Abban viszont biztos lehetek, hogy RÁCZ ENDRE tanár úr nagyon örülne a példagyűjteménynek.

Kulcsszók: RácZ Endre, ifjúsági regénysorozatok, számbeli egyeztetés, határozottságbeli egyeztetés.

Forrásként felhasznált szépirodalom

- HP. 1. = J. K. Rowling, *Harry Potter és a bölcsek köve*. Fordította: Tóth Tamás Boldizsár. Második kiadás. Animus Kiadó, Budapest, 2002.
- HP. 2. = J. K. Rowling, *Harry Potter és a Titkok Kamrája*. Fordította: Tóth Tamás Boldizsár. Animus Kiadó, Budapest, 2002.
- HP. 3. = J. K. Rowling, *Harry Potter és az azkabani fogoly*. Fordította: Tóth Tamás Boldizsár. Animus Kiadó, Budapest, 2002.
- HP. 4. = J. K. Rowling, *Harry Potter és a Tűz Serlege*. Fordította: Tóth Tamás Boldizsár. Animus Kiadó, Budapest, 2002.
- HP. 5. = J. K. Rowling, *Harry Potter és a Főnix Rendje*. Fordította: Tóth Tamás Boldizsár. Animus Kiadó, Budapest, 2003.
- HP. 6. = J. K. Rowling, *Harry Potter és a Félvér Herceg*. Fordította: Tóth Tamás Boldizsár. Animus Kiadó, Budapest, 2006.
- HP. 7. = J. K. Rowling, *Harry Potter és a Halál ereklyéi*. Fordította: Tóth Tamás Boldizsár. Animus Kiadó, Budapest, 2008.
- Hűv. 1. = Maros Edit, *Hűvösvölgyi suli 1*. Studium Plusz Kiadó, Budapest, 2012.
- Hűv. 3. = Maros Edit, *Hűvösvölgyi suli 3*. Studium Plusz Kiadó, Budapest, 2013.
- Hűv. 6. = Maros Edit, *Hűvösvölgyi suli 6*. Studium Plusz Kiadó, Budapest, 2015.
- If. 1. = Gimesi Dóra – Jeli Viktória – Tasnádi István, *Időfutár 1. A körző titka*. Pozsonyi Pagony Kft., 2013.
- If. 2. = Gimesi Dóra – Jeli Viktória – Tasnádi István – Vészits Andrea, *Időfutár 2. A királynő palástja*. Pozsonyi Pagony Kft., 2013.
- If. 3. = Gimesi Dóra – Jeli Viktória – Tasnádi István – Vészits Andrea, *Időfutár 3. A Próbák Palotája*. Pozsonyi Pagony Kft., 2014.
- If. 5. = Jeli Viktória – Tasnádi István – Vészits Andrea, *Időfutár 5. A por hatalma*. Második kiadás. Pozsonyi Pagony Kft., 2015, 2016.

- If. 6. = Jeli Viktória – Tasnádi István – Vészits Andrea, *Időfutár 6. A holnap ostroma*. Pozsonyi Pagony Kft., 2015.
- SzJ. 1. = Leiner Laura, *A Szent Johanna gimi 1. Kezdet*. Ciceró Könyvstúdió, 2010.
- SzJ. 2. = Leiner Laura, *A Szent Johanna gimi 2. Együtt*. Bővített kiadás. L&L Kiadó, 2016.
- SzJ. 4. = Leiner Laura, *A Szent Johanna gimi 4. Barátok*. Hatodik kiadás. Ciceró Könyvstúdió, 2011.
- SzJ. 5. = Leiner Laura, *A Szent Johanna gimi 5. Remény*. Ciceró Könyvstúdió, 2011.
- SzJ. 6. = Leiner Laura, *A Szent Johanna gimi 6. Ketten*. Tizenkettedik kiadás. Ciceró Könyvstúdió, 2012.
- SzJ. 7. = Leiner Laura, *A Szent Johanna gimi 7. Útvesztő*. Ciceró Könyvstúdió, 2012.
- SzJ. 8/1. = Leiner Laura, *A Szent Johanna gimi 8/1. Örökké*. Ötödik kiadás. Ciceró Könyvstúdió, 2013.
- SzJ. 8/2. = Leiner Laura, *A Szent Johanna gimi 8/2. Örökké*. Ötödik kiadás. Ciceró Könyvstúdió, 2013.

Hivatkozott irodalom

- ADAMIKNÉ JÁSZÓ ANNA 2021. Egyeztessünk! *Magyaróra* 3: 294–297.
- BALOGH JUDIT 2000. A tárgy fajtái. In: KESZLER BORBÁLA szerk., *Magyar grammatika*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. 416–418.
- HORVÁTH LÁSZLÓ 1992. Egyeztetés és mazsolaszemek. In: KOZOCSA SÁNDOR GÉZA – LACZKÓ KRISZTINA szerk., *Emlékkönyv Rácz Endre hetvenedik születésnapjára*. ELTE BTK Mai Magyar Nyelvi Tanszék, Budapest. 116–123.
- HORVÁTH LÁSZLÓ 1994. Újabb mazsolaszemek az egyeztetések köréből. *Magyar Nyelv* 90: 302–307.
- HORVÁTH LÁSZLÓ 2003. Hibák és furcsaságok a határozottságbeli egyeztetésben. *Magyar Nyelv* 99: 25–33.
- HORVÁTH LÁSZLÓ 2004a. A gyűjtőnév irányította egyeztetésről. *Magyar Nyelvőr* 128: 10–22.
- HORVÁTH LÁSZLÓ 2004b. A mennyiség irányította egyeztetésről. *Magyar Nyelvőr* 128: 128–141.
- HORVÁTH LÁSZLÓ 2013a. Egyeztetési vizsgálódás 20. századi drámákban. *Magyar Nyelvőr* 137: 172–192.
- HORVÁTH LÁSZLÓ 2013b. *Ősszes, többi, némely, csupa*: számhasználati diakrón korpuszvizsgálat. In: FORGÁCS TAMÁS – NÉMETH MIKLÓS – SINKOVICS BALÁZS szerk., *A nyelvtörténeti kutatások újabb eredményei VII*. Szegedi Tudományegyetem BTK Magyar Nyelvészeti Tanszék, Szeged. 69–84.
- HORVÁTH LÁSZLÓ 2021. Nyelvhasználati furcsaságok ifjúsági regénysorozatokban. *Magyaróra* 3: 516–520.
- MMNy. = BENCÉDY JÓZSEF – FÁBIÁN PÁL – RÁ CZ ENDRE – VELCSOV MÁRTONNÉ, *A mai magyar nyelv*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1968.
- Nszt. = *A magyar nyelv nagyszótára* 1–[8]. Főszerk. ITTÉZS NÓRA. MTA Nyelvtudományi Intézet / Nyelvtudományi Kutatóközpont, Budapest, 2006–[2021].
- NymKk. = *Nyelvművelő kézikönyv* 1–2. Főszerk. GRÉTSY LÁSZLÓ – KOVALOV SZKY MIKLÓS. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1980–1985.

- RÁCZ ENDRE 1961. Az állítmány egyeztetése az értelmezős szerkezetekkel. *Magyar Nyelvőr* 85: 403–415.
- RÁCZ ENDRE 1968a. Az alany és az állítmány egyeztetése. In: MMNy. 248–256.
- RÁCZ ENDRE 1968b. A tárgy és az igei állítmány kapcsolata. In: MMNy. 278–282.
- RÁCZ ENDRE 1985. 11 szócikk *tárgyas vagy alanyi ragozás* kezdetű címmel. In: NymKk. 2: 959–974.
- RÁCZ ENDRE 1991. *Az egyeztetés a magyar nyelvben*. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- TOMPA JÓZSEF 1980. Alany és állítmány egyeztetése. In: NymKk. 1: 145–150.
- TOMPA JÓZSEF 1985. Vonatkozó névmás számbeli egyeztetése. In: NymKk. 2: 1258–1259.

Agreement phenomena in juvenile fiction

This paper is dedicated to the memory of Endre Rácz (1922–1992) who was born a hundred years ago. He was a professor at the Department of Modern Hungarian Linguistics of the Faculty of Humanities, Eötvös Loránd University, an outstanding scholar of the grammar of Hungarian, and an expert on questions pertaining to agreement phenomena. The present study focuses on number agreement between the subject and the predicate, but it covers certain other types of agreement phenomena as well. The examples are drawn from the Hungarian translation of the *Harry Potter* series on the one hand, and from three Hungarian series of novels targeting young readers and published in the 2010s on the other. The author presents data that captured his attention either because they were ungrammatical or strange, or because they were thought to be suitable for fine-tuning the previous findings of the literature, or useful for making the previous results more easily interpretable. A further aim is to provide university education with a tool that offers both useful knowledge and enjoyable experience.

Keywords: Endre Rácz, series for young people, number agreement, object agreement.

HORVÁTH LÁSZLÓ
ELKH Nyelvtudományi Kutatóközpont